

Implementering av Haag-konvensjonen av 1996

I kraft 01.07.16

- En del av konvensjonen innført allerede gjennom barnebortføringsloven.
- Implementert fullt ut med virkning fra 01.07.2016.
- Handler om valg av jurisdiksjon, lovvalg, annerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid om foreldremyndighet.
- 44 konvensjonsstater.
- Hver stat utpeker en Sentralmyndighet – BUFDIR i Norge.

«Bosted» står helt sentralt

- Konkret vurdering – «to be determined by the relevant authorities in each case on the basis of factual elements»
 - Der personen har sentrum for sine livsinteresser – krav om en viss lengde på oppholdet (skoleopphold på inntil 1 år, antagelig ikke nok)

Konsekvenser for barnevernloven

- Barn med bosted og opphold i Norge:

Alle barnevernlovens tiltak kan iverksettes.

Konsekvenser for barnevernloven

- Barn med bosted i Norge som oppholder seg i utlandet

NYTT:

Kan treffes vedtak om omsorgsovertakelse og atferdsplasseringer (§4-12 og 4-24).

Bidrar til mindre risiko for «barnevernsflyktninger».

MEN: IKKE § 4-6 (2) – «Sydentilfellene» løses ikke av konvesjonen – men skal/kan opprette undersøkelse og evt fremme sak for fylkesnemnda.

Konsekvenser for barnevernloven

- Barn med bosted i et annet land som oppholder seg i Norge.
 - Kan gi hjelpetiltak og treffe akuttvedtak – MEN ikke § 4-12.
 - Ved behov for § 4-12 – norsk sentralmyndighet kontakter bostedslands sentralmyndighet (hvis konvensjonsstat) – evt overføring av jurisdiksjon (krever samtykke) – Løser ikke problemet dersom bostedsland sier «nei takk».

MEN

- Hvis barnet er «flyktning, internasjonalt fordrevet eller hvis vanlig bosted ikke lar seg fastsette – KAN det likevel treffes § 4-12.

Frivillig plassering i andre konvensjonsstater NY § 4-4 a)

- Vilkår i § 4-4 må være oppfylt
- Plassering må være «forsvarlig og til barnets beste» - barnet må ha særlig tilknytning til plasseringslandet
- Samtykke fra foreldre og barn over 12 år
- Det må være en forsvarlig tilsynsordning og oppfølging i plasseringslandet og utgiftsdeling må være avklart

Frivillig plassering i Norge NY § 4-4 a)

- Barneverntjenesten kan samtykke – når henvendelse fra andre konvensjonsstater
- Barneverntjenesten kan ikke samtykke i slik plassering **FØR BARNET ER INNVILGET OPPHOLDSTILLATELSE I NORGE**

Rundskriv Q-42/2015

- Betydningen av å undersøke om barnet har tilknytning til andre land FØR det fremmes sak om omsorgsovertakelse.
- Barneverntjenesten bør samarbeide med utenlandske myndigheter for å opplyse saken.
- «Konsulær bistand» - utenlandske myndigheter kan kreve å treffe barnet.
- Samarbeid med utlendingsmyndighetene det det er pågående utlendingssak.

Eksempelsak FN Oslo

- Jente 7 år – svensk statsborger – bodd i Norge ulike steder i 4 år
- ”Det brenner rundt bena på mor” – stor bekymring desember
- Mor flytter jenta til Sverige i romjula (ingen får beskjed før dette er gjennomført)
- MEN: viser seg at flyttemelding sendt allerede 12.12.16 (mor har ikke sagt noe om dette til noen)

Kommunens agering

- Skriver saksframlegg i hui og hast – sender sak til nemnda med forslag om omsorgsovertakelse (obs: jenta befinner seg i Sverige)
- Sak behandles i mars 2017 – nemnda finner at jenta har ”bosted” i Norge, jf. bvl. § 1-2
- Nemnda mener det er fare for ny ”unndragelse”

Momenter i bostedsvurderingen til fylkesnemnda

- Opphold i Norge 4 år
- Stor bekymring motiv for unndragelse
- Ingen melding til norsk skole om flytting (betydelige støttetiltak i skolen)
- Mor eier leilighet i Norge
- Mor jobber i Norge
- Jenta innmeldt skole i Sverige to uker før nemndssaken
- Leilighet med tre mnd leiekontrakt i Sverige

Hvordan iverksette vedtaket?

- Uformell kontakt med nemnda – kommunen får forkynt vedtaket noen timer før privat part.
- Umiddelbar kontakt med Socialstyrelsen i Sverige – anmodning om akutt plassering av jenta tas til følge – jenta plasseres i beredskapshjem i Sverige.
- Privat part får meddelt vedtaket – krever umiddelbart utsatt iverksettelse – nemnda avslår fordi vedtaket allerede er iverksatt.

Hvordan få jenta til Norge?

- Norsk sentralmyndighet (BUFETAT) sender vedtaket til Svensk sentralmyndighet (UD).
- Svensk sentralmyndighet sender vedtaket til svensk domstol for "stadfestelse".
- Prosess for svensk domstol med prosesskriv frem og tilbake mellom mors advokat og norsk kommunens advokat – fylkesnemndsas vedtak stadfestes av svensk domstol.
- Svensk sentralmyndighet sender svensk avgjørelse til Socialstyrelsen som har plassert jenta – Svensk kommune bekrefter svensk domstols avgjørelse.
- Svensk sentralmyndighet gir norsk sentralmyndighet beskjed om at jenta kan tilbakeføres – utføres av Socialstyrelse – overlevering ved Svinesund.

Hovedspørsmål i norsk tingrett i juni 2017

- Hvor er jenta bosatt?
- Uttalelse i forarbeidene – ”Bestemmelsen kan særlig tenkes brukt i situasjoner hvor sak er fremmet for nemnda, og flyttingen skjer før saken er behandlet”.....
- I vår sak ble saken fremmet ETTER flytting til Sverige.
- To be continued.....